

Posudek na diplomovou práci kolegy Jiřího Šťastného „Filosofie výchovy, teorie a skutečnost

Anna Hogenová

Předložená diplomová práce je prací přehledovou v diachronním a také částečně synchronním aspektu. Je psána velmi klidně s potřebným ponorem do dějinných souvislostí a filosofických významností. Nicméně, je třeba říci, že vzhled do problematiky výchovy, afikující filosofii péče o duši, by si zasluhoval dotknout se hlubších ontologických a gnozeologických souvislostí v návaznosti na etické aspekty.

Autor velice pěkně vysvětluje sebevýchovu jako soustředění až pod vlastní jáství v buddhismu, pokračuje poměrně povrchně přes výchovu u obou starověkých velikánů, kde výchova je vlastně celou filosofií přesto však zachycuje základní osmyslňující prameny tohoto pojmání výchovy jako je rozhovor, trojdílná část duše u Platóna a Aristotela.

Středověk je autorovým myšlením plně saturován Augustinem a Tomášem Akvinským, je tu zdůrazněna láska (Augustin) a tomášovské svědomí s jeho třemi stupni jako základ, což je naprosto v pořádku; ale čtenář by potřeboval porozumět tomu, co je v těchto výchovách jednoduché a nevyhnutelné, protože to je v každé úvaze o výchově to nejzákladnější.

Novověká výchova opět indikuje absenci ontologické podstaty, tj. podstaty karteziánského myšlení, které determinuje zcela neúprosně charakter vzdělávání a výchovy, nelze vystačit jen s popisem pedagogických atributů. Konec práce je věnován především výchově Jana Patočky, v návaznosti na Patočku je promyšlen Radim Palouš. Zde se objevují prameny výchovy z celého diachronního vývoje evropského filosofického myšlení, což práci činí smysluplnou a dobrou. Konečné kapitoly se soustřeďují na výčet ctností, což je dobrý přístup, avšak nikoliv úplně dostatečný. V práci se objevují chyby, dokonce i v anglickém názvu celé knihy, které přičítám nesoustředěnosti. Tok práce je klidný, přemýšlivý, držící jedinou čistou intenci od počátku do konce, navrhuji známku: velmi dobře a do rozpravy kladu tuto otázku: Jak rozumíte péči o duši?

V Praze dne 30. 8. 2017 prof. PhDr. Anna Hogenová, CSc.